

NORDISK PROGRAM FOR 2030-AGENDAEN

Programbeskrivelse

2017-2020

Generation 2030

Nordisk
Ministerråd

Viljedeklaration fra de nordiske samarbejdsministre om gennemførelse af 2030-agendaen i Norden

Vi, de nordiske samarbejdsministre fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island, Færøerne, Grønland og Åland:

- 1. Understreger** at verdenssamfundet har en fælles opgave i aktivt og oprigtigt at arbejde mod virkeliggørelsen af verdensmålene. Tidsrammen for arbejdet er knap – på kort tid skal verdens nationer tage afgørende skridt mod en bæredygtig fremtid, som muliggør et godt liv både for nuværende og kommende generationer. For at lykkes kræves samarbejde.
- 2. Anerkender** at Nordisk Ministerråds virksomhed allerede i stor grad bidrager til realiseringen af 2030-agendaen, samt at den nuværende nordiske bæredygtighedsstrategi "Et godt liv i et holdbart Norden" er i linje med 2030-agendaen.
- 3. Beslutter** at lancere programmet "Generation 2030" for at styrke og fremskynde gennemførelsen af 2030-agendaen i det nordiske samarbejde. Programmet skal bidrage til at fremme vidensdeling og samarbejde mellem de nordiske lande for 2030-agendaen som helhed, særligt hvor landene har de største fælles udfordringer, og bygge videre på det omfattende arbejde, som Nordisk Ministerråd allerede udfører, når det gælder bæredygtig udvikling.
- 4. Bekræfter** engagementet i at integrere bæredygtighed i Nordisk Ministerråds virksomhed som vedtaget i strategien "Et godt liv i et holdbart Norden".
- 5. Fremhæver** at "Generation 2030" tager højde for at skabe nordisk merværdi og synergi med igangværende indsatser og projekter inden for Nordisk Ministerråd, herunder særligt statsministerinitiativet *Nordic Solutions to Global Challenges*.
- 6. Understreger** at børn og unge, som agenter for forandring, har en afgørende rolle for gennemførelsen af 2030-agendaen, samt at der lægges vægt på aktivt at arbejde for en mere bæredygtig fremtid for dagens børn og unge, og at børn og unge derfor skal engageres som en særligt vigtig aktørgruppe i arbejdet med Agenda 2030 i Norden.

Generation 2030 – Nordisk program for gennemførelsen af 2030-agendaen

De nordiske lande står over for en række fælles udfordringer, når det gælder opnåelsen af FNs globale 2030-agenda og de 17 verdensmål på hjemmefronten. Med *Generation 2030* løfter Norden i flok for at opnå de 17 verdensmål i Norden. Programmet, der løber frem til 2020, skal styrke og bygge videre på eksisterende arbejde med 2030-agendaen inden for Nordisk Ministerråd samt fremme det nordiske samarbejde for bæredygtig udvikling.

Programmet *Generation 2030* bygger på de grundlæggende principper for 2030-agendaen, hvilket inkluderer de tre dimensioner for bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig), respekten for menneskerettigheder og princippet om ikke at lade nogen stå tilbage (leave-no-one behind). Derudover betoner programmet, i linje med den nordiske bæredygtighedsstrategi, også kulturens rolle som en vigtig dimension i arbejdet med bæredygtig udvikling. Programmet er udviklet på baggrund af kortlægningen *Sustainable Development Action – the Nordic Way (2017)* og i bred dialog med samtlige ministerråd inden for det nordiske samarbejde, Nordisk Råd, privatsektoraktører, forskere samt ungdoms- og civilsamfundsorganisationer i Norden.

Generation 2030 lægger vægt på at inddrage børn og unge som aktører for forandring, nu og for fremtiden, samt

at integrere et gennemgående ligestillingsperspektiv. Programmet har tre overordnede prioriteter med tilhørende indsatsområder. Det skal:

- 1. Sikre, at Nordisk Ministerråds arbejde bidrager til gennemførelsen af 2030-agendaen gennem politisk fokus og relevante projekter.**

Nordisk Ministerråd skal arbejde med 2030-agendaen som helhed. Det betyder, at alle elleve ministerråd skal forholde sig til og integrere verdensmålene i deres virksomhed på systematisk vis, herunder ved at sikre, at samarbejdsprogrammer, projektstyring og andre styringsmekanismer i ministerrådene forholder sig til 2030-agendaen. Derudover sætter programmet fokus på områder, som kræver særlig opmærksomhed i Norden. For programperioden 2017-2020 er "bæredygtigt forbrug og produktion" blevet defineret som et tema, hvor Norden fortsat har meget at gøre for at nå de ambitiøse målsætninger.

- 2. Bidrage til engagement og vidensdeling om 2030-agendaen i Norden.** Nordisk Ministerråd skal identificere muligheder for udveksling af viden og erfaringer om bæredygtig udvikling, engagere relevante målgrupper i arbejdet og bidrage til politisk diskussion om

gennemførelsen af 2030-agendaen. Der lægges særligt vægt på at involvere nordiske unge, hvilket også afspejles i programmets navn *Generation 2030*. Derudover er ambitionen at engagere privatsektoren og civilsamfundsorganisationer samt forskernetværk og nordiske kommuner, som ligeledes anses for at spille en central rolle for at sikre agendaens succes.

- 3. Synliggøre Nordisk Ministerråds arbejde med 2030-agendaen i Norden og internationalt.** Nordisk Ministerråd skal give landenes regeringer muligheder for at udveksle viden og erfaring om metoder for arbejdet med 2030-agendaen i sin helhed på tværs af politik og sektorområder. Programmet skal desuden, hvor relevant, bidrage til international dialog ud fra nordiske erfaringer med realiseringen af 2030-agendaen.

BÆREDYGTIGT FORBRUG OG PRODUKTION SOM PRIORITERET TEMA FOR PROGRAMMET 2017-2020

For programperioden 2017-2020 lægges der vægt på temaet "Bæredygtigt forbrug og produktion". Det tematiske fokus for det nordiske program indebærer, at programmets forskellige indsatser, som skal have særligt fokus på, at disse

mål opnås i Norden. Desuden bør de indsatser, som sættes i gang inden for rammen af programmet, tage hensyn til målenes globale karakter, således, at indsatserne i så vid udstrækning som muligt bidrager til bæredygtighed også uden for Norden.

Temaet er valgt på baggrund af kortlægninger, analyser og høringer udført i forberedelserne af programmet.¹ Disse peger på et særligt behov og engagement i Norden for at arbejde med "bæredygtigt forbrug og produktion", som har koblinger til et bredt spektrum af mål inden for 2030-agendaen. Arbejdet med temaet er også i linje med kapitel 5 i den nordiske holdbarhedsstrategi "Bæredygtig udnyttelse af jordens ressourcer" og herunder specifikt målsætningen om bæredygtigt forbrug og produktion.²

Det er vigtigt at understrege, at verdensmålene er opbygget ud fra en integreret tankegang, og dermed er målene på sin vis uadskillelige, hvilket betyder, at arbejdet med et mål både kan og bør bidrage til opnåelsen af andre mål. Arbejdet med temaet "bæredygtigt forbrug og produktion" bør derfor ud over mål 12 også tage udgangspunkt i andre relevante mål såsom:

- mål 5 (ligestilling)
- mål 6 (rent vand og sanitet)
- mål 7 (bæredygtig energi)

- mål 8 (arbejdsvilkår og økonomisk vækst)
- mål 13 (klimaindsats)
- mål 14 (livet på land)
- mål 15 (økosystem og biodiversitet).

Desuden ses mål 17 (partnerskaber for handling) som en måde at arbejde tværsektorielt med tematikken inden for rammen af det nordiske samarbejde

MÅLSÆTNINGER FOR PROGRAMMET

Ved udgangen af programperioden (december 2020) forventes programmet at have opnået følgende resultater:

- Nordisk Ministerråd arbejder som organisation med Agendaen som helhed, men med vægt på de mål, som kræver særligt fokus i Norden.
- Samtlige ministerråd inden for rammen af Nordisk Ministerråd har gjort fremskridt mod at sikre, at virksomheden er i linje med 2030-agendaen og følger regelmæssigt op på agendaens gennemførelse.
- Nordisk Ministerråd har bidraget med relevante analyser samt metode- og vidensopbygning om gennemførelsen af verdensmålene i Norden.
- Nordisk Ministerråd har igangsat konkrete initiativer inden for de forskellige ministerråd på de områder, hvor det er relevant, og skaber nordisk merværdi i gennemførelsen af verdensmålene.
- Nordisk Ministerråd har bidraget til vidensdeling og engagement blandt relevante nationale og nordiske aktører såsom politikere og embedsmænd, nordiske forskere, privatsektoren, kommuner og civilsamfundsorganisationer.
- Nordisk Ministerråd har indledt indsatser med særlig vægt på at engagere nordiske unge i arbejdet med 2030-agendaen.
- Nordisk Ministerråd har indledt en kommunikationsindsats med fokus på 2030-agendaen for at synliggøre det nordiske arbejde og skabe engagement i 2030-agendaen i Norden.
- Nordisk Ministerråd har analyseret, hvordan ministerrådets strategier og styredokumenter bidrager til, at 2030-agendaen gennemføres inden for rammen af det nordiske samarbejde og foretaget eventuelle justeringer i disse.
- Nordisk Ministerråd har sikret, at projekter- og programmer, som indledes inden for alle virksomhedsområder, bidrager til gennemførelsen af verdensmålene.
- Nordisk Ministerråd har gennemført programmet med et gennemgående ligestillingsperspektiv.

Programmet blev vedtaget af de nordiske samarbejdsministre den 5. september 2017. Det samlede budget for programmet frem til 2020 er cirka 12,9 millioner danske kroner.

Den nordiske ekspertgruppe for bæredygtig udvikling fungerer som programmets styregruppe og giver anbefalinger om beslutninger til den nordiske samarbejdskomité og samarbejdsministrene.

Ministerrådets sekretariat rapporterer en gang årligt til samarbejdsministrene om programmets fremskridt, herunder hvordan man har bidraget til at gennemføre 2030-agendaen og den nordiske bæredygtighedsstrategi inden for ministerrådets arbejdsområder.

For mere information kontakt venligst Nordisk Ministerråds sekretariat.

¹ *Sustainable Development Action – The Nordic Way (2017), Bumps on the Road to 2030 (2017)*

² Den nordiske strategi for bæredygtig udvikling, *Et godt liv i et bæredygtigt Norden (2013)*

Programbeskrivelse udarbejdet på baggrund af programdokumentet *Generation 2030 – Nordisk program for gennemførelsen af Agenda 2030* vedtaget af de nordiske samarbejdsministre den 5. september 2017.

www.norden.org/generation2030